9 Ιουλίου 2014

Ο νέος Ιερομάρτυς Ιωσήφ ο Δαμασκηνός († 9 Ιουλίου 1860) (1ο μέρος)

/ Πεμπτουσία

Image not found or type unknown

Το όνομα του Ιερομάρτυρα είναι Ιωσήφ, υιός του Γεωργίου Μωυσή, που ήταν υιός του Μουχάνα Άλ-Χαντάντ, γνωστός ως Πατέρας Ιωσήφ Μουχάνα Άλ-Χαντάντ. Χαιρόταν να συστήνη τον εαυτό του ως άτομο του οποίου η καταγωγή ήταν από την Βηρυτό, και η πατρίδα του ήταν η Δαμασκός, και ότι ειχε την Ορθόδοξη πίστι. Οι βιογράφοι του Ιωσήφ τον περιγράφουν ως ιερέα μέτριου αναστήματος, με λευκή χροιά, αξιοπρεπή εμφάνισι, μεγάλο μέτωπο, έξυπνα μάτια και θαμνώδη γενειάδα.

Γεννήθηκε το Μάιο του 1793, σε μία φτωχή, αλλά ευσεβή οικογένεια. Σε νεαρή ηλικία έμαθε τα αραβικά και μερικά ελληνικά. Επειδή ο πατέρας του δεν μπορούσε να πληρώση τα δίδακτρα, αποφάσισε να σταματήση την εκπαίδευσί του και να τον βάλη να εργασθή στην βιομηχανία του μεταξιού. Η επιθυμία του για γνώσι δεν είχε σβήσει λόγω της φτώχειας.

syr004 Image not found or type unknown

Άρχισε να δουλεύη όλη την ημέρα και μάθαινε γράμματα από μόνος του το βράδυ. Το πιο πιθανό είναι, ότι ο μεγαλύτερος αδελφός του, ο Μωυσής, ο οποίος ήταν ένας καλά εκπαιδευμένος συγγραφέας στην αραβική γλώσσα, να τον είχε ωθήσει στο να έχη μία τέτοια επιθυμία προς την γνώσι. Ο Μωυσής είχε μία μικρή βιβλιοθήκη στο σπίτι, στην οποία ο Ιωσήφ ξεκίνησε την μελέτη του, αλλά δυστυχώς ο Μωυσής έφυγε από αυτή την ζωή στην ηλικία των είκοσι πέντε ετών. Η δάδα της γνώσεως, ωστόσο, συνέχισε να καίη στην καρδιά του Ιωσήφ.

Από την ηλικία των δεκατεσσάρων ετών, ο νεαρός άνδρας άρχισε να διαβάζη τα βιβλία του αδελφού του, αλλά ήταν απογοητευμένος, επειδή μπορούσε να κατανοήση μόνο λίγο από αυτά που διάβαζε. Στην συνέχεια σπούδασε κάτω από την καθοδήγησι ενός Δαμασκηνού μουσουλμάνου σοφού, τον Μοχάμεντ Άλ- Αττάρ, ο οποίος ήταν ένας από τους μεγαλύτερους λόγιους της εποχής του. Από αυτόν έμαθε αραβικά, λογική, την τέχνη της συζητήσεως και να λογικεύεται σωστά. Ωστόσο, διέκοψε τις σπουδές του, λόγω διδάκτρων και υποχρεώθηκε να επιστρέψη στον παλαιό τρόπο ζωής του: να εργάζεται την ημέρα και να μαθαίνη γράμματα

από μόνος του το βράδυ. Η Βίβλος ήταν το πιο σημαντικό βιβλίο. Σπούδασε θεολογία και ιστορία κάτω από τον κ. Γιώργιο Σιαχαντέχ Σαμπάχ. Ξεκίνησε τότε να διδάσκη από το σπίτι του και συνάμα έμαθε εβραϊκά από έναν εβραίο μαθητή του. Η επίμονη προσπάθειά του άναψε τον φόβο των γονέων του, ότι μπορεί να αντιμετωπίση την ίδια μοίρα με τον αδερφό του. Γι' αυτό τον έδωσαν σε γάμο με μία Δαμασκηνή κοπέλλα, της οποίας το όνομα ήταν Μαριάμ Άλ-Κούρσι, ενώ ήταν ακόμα δεκαεννιά ετών (1812). Ο γάμος, ωστόσο, δεν τον έστρεψε μακριά από την άσκησι της γνώσεως.

Ένεκα της έντιμης φήμης του υπέπεσε στην αντίληψι της ενορίας του στην Δαμασκό και τον ζήτησε ο Πατριάρχης Σεραφείμ (1813-1823) για να τον διορίση ως ποιμένα τους. Ο Πατριάρχης τον χειροτόνησε διάκονο και μέσα σε μία εβδομάδα ιερέα, ενώ ήταν ακόμα είκοσι τεσσάρων χρόνων (1817). Όταν ο διάδοχος του Σεραφείμ, Πατριάρχης Μεθόδιος (1824-1850), γνώρισε την θέρμη, την ευσέβεια, την γνώσι και την τόλμη του, αυτός τον ανέδειξε σε Αρχιερέα, και του έδωσε τον τίτλο: Μέγας Οικονόμος. Λαμβάνοντας μεγάλο ενδιαφέρον στο να κηρύττη για πολλά χρόνια από τον άμβωνα του Πατριαρχικού Καθεδρικού Ναού (Αλ- Μαριαμέιχ), πέτυχε εξαιρετικά αποτελέσματα στα κηρύγματά του. Μερικοί άνθρωποι τον θεωρούσαν ως τον διάδοχο του Χρυσοστόμου. Η ηχώ από τα κηρύγματά του αντιλαλούσε ακόμη μέχρι τις αρχές του εικοστού αιώνα. Ο Χαμπίπ Άλ- Ζαΐατ, ένας Μελχίτης (Ουνίτης) συγγραφέας, αναφέρει ότι ήταν γνωστός μεταξύ των Ορθοδόξων Αράβων από την γνώσι και τα κηρύγματά του. Εκτός από τα κηρύγματά του ήταν επιμελής στο να δώση παρηγοριά στους καταβεβλημένους, να παρηγορή τους παθόντες, να βοηθά τους φτωχούς και να ενίσχύη τους αδύνατους. Το 1848, όταν εξαπλώθηκε ο κίτρινος πυρετός στην Δαμασκό, ο πατήρ Ιωσήφ δόθηκε με μεγάλη θέρμη υπηρετώντας τους αρρώστους, και στην ταφή των νεκρών. Οι άνθρωποι έβλεπαν στο πρόσωπό του την εικόνα του Αγίου Παύλου, ο οποίος είπε: «Εν παντί θλιβόμενοι αλλ' ου στενοχωρούμενοι, απορούμενοι αλλ' ουκ εξαπορούμενοι, διωκόμενοι αλλ' ουκ εγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι αλλ' ουκ απολλύμενοι, πάντοτε την νέκρωσιν του Κυρίου Ιησού εν τω σώματι περιφέροντες, ίνα και η ζωή του Ιησού εν τω σώματι ημών φανερωθή» (Β' Κορ. 4,8-10). Κατάφερε να μεταστρέψη τους ανθρώπους μακριά από πολλές ανορθόδοξες παραδόσεις κατά την διάρκεια αρραβώνων, τους γάμους και τις κηδείες. Όπως ήταν άξιος για την οικοδόμησί των ψυχών, ήταν και άξιος για την οικοδόμησι εκκλησιών. Το 1845 αποκατάστησε την εκκλησία του Αγίου Νικολάου, που ήταν δίπλα στον Πατριαρχικό Καθεδρικό Ναό, αλλά κάηκε από πυρκαγιά κατά την διάρκεια των φρικτών γεγονότων του 1860.

Η Πατριαρχική Σχολή συνδέθηκε τον δέκατο ένατο αιώνα με το όνομα του πατρός Ιωσήφ, μέχρι που έγινε γνωστή ως Σχολή του. Ανέλαβε την Σχολή το 1836. Τότε

κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια, για να την αναπτύξη, διορίζοντας διοικητικό συμβούλιο διοικήσεως, και έδωσε στους καθηγητές τακτικούς μισθούς. Ανησυχία του πατρός Ιωσήφ ήταν να εκπαιδεύση το μυαλό των Ορθόδοξων νέων, και «να τους προετοιμάση για την ιερωσύνη, για να εξυπηρετήσουν το ποίμνιο με ένα χρήσιμο τρόπο». Το όραμά του ήταν να αυξήση το ενδιαφέρον για θεολογικές μελέτες. Το 1852, κατά την διάρκεια της θητείας του Πατριάρχη Ιεροθέου (1850-1885), ο πατήρ Ιωσήφ πήρε την πρωτοβουλία να ανοίξη τμήμα θεολογικών Σπουδών, προσπαθώντας να το ανυψώση στο επίπεδο των άλλων Θεολογικών Σχολών στον Ορθόδοξο Κόσμο. Δώδεκα μαθητές φοίτησαν σε αυτό, και όλοι τους έγιναν επίσκοποι στην Εκκλησία. Το μαρτύριό του το 1860 θα θέση τέλος στο όνειρό του, το οποίο είχε ως στόχο να καθιερώση το τμήμα σε στέρεες βάσεις. Ανάσανε στους μαθητές του το πνεύμα της ειρήνης και της επιτυχίας, το οποίο μπορεί να βρεθή μεταξύ των αγίων, μέχρι που αυτό το θείο πνεύμα εξαπλώθηκε σαν αλυσίδα πέρα από τους φοιτητές και αποφοίτους, για να φθάση όλους τους γνωστούς, συναδέλφους και φίλους τους.

Έτσι, η διδασκαλία του έγινε ευρέως διαδεδομένη και η εκπαίδευσι που παρέδιδε, έφερε τον καρπό της δικαιοσύνης. Αναφέρεται, ότι ήταν για ένα χρονικό διάστημα ένας από τους διδάσκοντες στην Σχολή Μπαλαμάντ, μεταξύ του 1833 και του 1840.

Ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά αυτού του Αρχιερέα ήταν η φτώχεια του. Ωρισμένες πηγές αναφέρουν, ότι η υπηρεσία του στην Εκκλησία ήταν χωρίς πληρωμή. Ήταν ένας αληθινός πιστός, ένθερμος στην πίστι του, εξαιρετικά υπομονετικός, δίκαιος, πράος, ήσυχος, ταπεινός, συμπονετικός και ένας φιλικός άνθρωπος.

Πηγή: Βενεδίκτου Ιερομονάχου Αγιορείτου, Συναξαριστής 19ου και 20ου αιώνα, Έκδοσις Συνοδίας Σπυρίδωνος Ιερομονάχου, Ιερά Καλύβη «Άγιος Σπυρίδων Α΄», Νέα Σκήτη Αγίου Όρους, 2013.